

A close-up photograph of a hand holding a fountain pen, writing on a document. The pen is a classic fountain pen with a gold-colored nib and a black barrel. The hand is positioned in the upper right, with the pen tip pointing towards the bottom left. The document is open, showing several lines of text. The top part of the image is a solid purple color, which transitions into the photograph. The bottom part of the image is also a solid purple color. The overall lighting is warm, highlighting the texture of the paper and the metallic sheen of the pen.

STER

Convenant Bedrijventerreinen Rivierenland

Handwritten text in cursive script, partially visible on the document.

Inleiding

Koersen op Kwaliteit

Medio 1998 hebben de gemeenten in het Rivierenland een visie op de kwalitatieve uitwerking van het bedrijventerreinenbeleid in de regio Rivierenland vastgesteld. In deze nota 'Koersen op Kwaliteit' werd afgesproken, dat het zwaartepunt in ontwikkeling en beheer van bedrijventerreinen komt te liggen bij de (sub-)regionale kernen Echteld/Tiel, Geldermalsen/Culemborg, Zaltbommel en Druten. De terreinen bij deze kernen hebben een (sub-)regionale verzorgingsfunctie voor gemengde bedrijvigheid. Op deze terreinen zal de opvang van bedrijven die afkomstig zijn van de lokale bedrijventerreinen in het verzorgingsgebied gerealiseerd moeten worden.

In de nota 'Koersen op Kwaliteit' werd eveneens het volgende afgesproken:

"...Om maximaal te kunnen profiteren van een selectief bedrijventerreinenbeleid en om de kosten en risico's zoveel als mogelijk te beperken zijn gemeenten aangewezen op onderlinge samenwerking door afstemming van beleid. Dat verplicht de partijen om heldere en controleerbare afspraken te maken. Alleen dan kan intergemeentelijke samenwerking niet alleen nuttig maar ook duurzaam zijn."

"...De vaststelling van dat verdeelplan verplicht de besturen van de betrokken gemeenten tot het afspreken van onderlinge spelregels inclusief het daarbij behorende gemeenschappelijk toezicht op de naleving ervan. Het rendement van een selectieve aanpak staat of valt met het (gemeenschappelijk) streven om het juiste bedrijf op het juiste moment op de juiste plaats vestigingsruimte te bieden."

Effectueringsnotitie

Om inhoud te kunnen geven aan deze afspraken, heeft het StER in de afgelopen periode gesprekken gevoerd met de gemeenten over de voorraad en de uitgifte van bedrijventerreinen, de ontwikkeling, het beheer en de planning.

Een en ander is vastgelegd in een Effectueringsnotitie, die de basis is voor het voorliggende convenant.

Uit de gesprekken met de gemeenten bleek, dat de conclusies in de nota 'Koersen op Kwaliteit' niet helder genoeg waren geformuleerd. Er bestond onduidelijkheid over de definities en de functies van de verschillende bedrijventerreinen.

Definities

In het voorliggende convenant worden de definities gehanteerd, zoals deze zijn opgenomen in het (herziene) streekplan voor Gelderland. Er zijn richtlijnen opgesteld voor de invulling van het criterium 'Passend naar aard en schaal en functie' (bijlage 1) en voor de vestiging van bedrijven van buiten het Rivierenland (bijlage 2). Deze richtlijnen vormen een integraal onderdeel van het convenant.

Toelichting

Lokaal Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om te bepalen of zij nieuwe bedrijventerreinen voor lokale opvang wil aanleggen bij één kern of bij meerdere kernen. Een en ander is afhankelijk van de plaatselijke situatie, historie e.d. Gestreefd wordt naar zo groot mogelijke concentratie binnen de gemeente. De contourenbenadering moet uitgangspunt zijn voor het bepalen van zoeklocaties voor bedrijventerreinen. Lokale bedrijventerreinen worden onder andere gekenmerkt door een beperkte kavelgrootte.

Subregionaal De subregionale opvang vindt plaats in de gemeenten Culemborg/Geldermalsen, Druten, Zaltbommel en Tiel/Echteld.

Regionaal In Rivierenland heeft tot nu toe alleen Tiel/Echteld (Medel) een regionale functie.

Volgorde van opvang

De meest uitgebreide functie in de regio is toegewezen aan Medel. Medel heeft een lokale opvangfunctie voor de bedrijven uit Tiel en Echteld, een subregionale functie voor de directe omgeving en een regionale functie voor alle gemeenten in het Rivierenland. Daarenboven heeft Medel als enige in het Rivierenland een (beperkte) bovenregionale functie wat betreft de vestiging van bedrijven van buiten het Rivierenland.

Schematisch ziet dit er zo uit:

Lokale bedrijventerreinen

↓ Geen opvangmogelijkheden ↓

Subregionale bedrijventerreinen

Geldermalsen/Culemborg
Zaltbommel
Druten
Tiel/Echteld (Medel)

↓ Geen opvangmogelijkheden ↓

Regionaal bedrijventerrein

Medel

Clusterafspraken

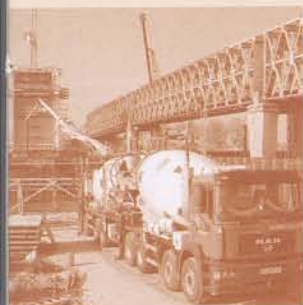
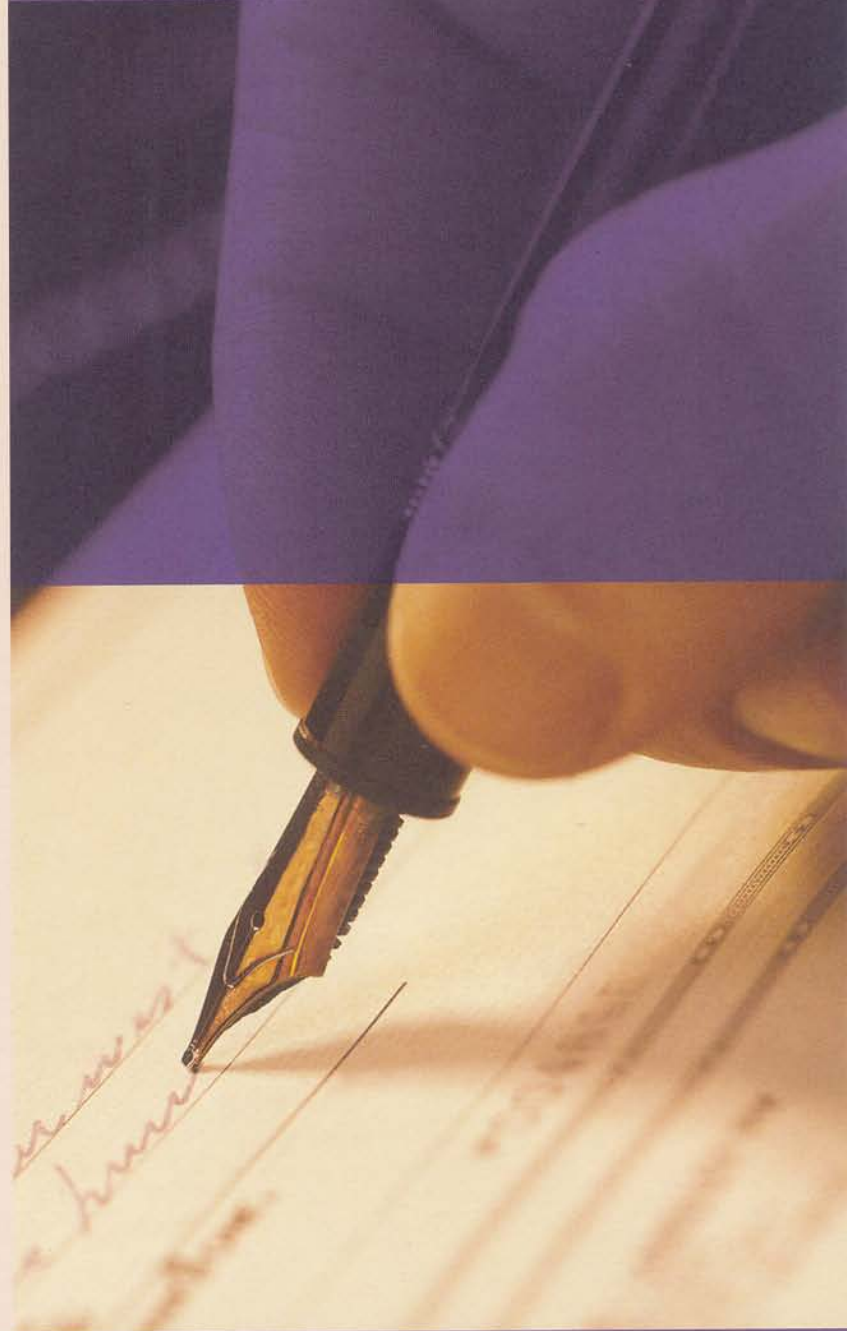
Naast de afspraken in regionaal verband zullen de gemeenten per cluster nadere afspraken maken over onder andere de behoefte, het aanbod, de fasering en de revitalisering. De Bestuurscommissie van het StER toetst (jaarlijks) achteraf of de convenanten worden uitgevoerd, zoals is afgesproken.

Stationslocaties

Een aantal gemeenten in het gebied hebben een NS-station. De potentiële vestigingskwaliteit van deze locaties is erg hoog. Het zijn goede locaties voor eventuele kantoorbebouwing. Hiermee kan het gebrek aan zakelijke dienstverlening in het Rivierenland worden ingevuld. Het voorliggende convenant geldt niet voor deze stationslocaties.

Tiel, 3 december 2001

Drs. K.C. Tammes, voorzitter StER.

Convenant

Ondergetekenden:

De gemeente Buren
De gemeente Culemborg
De gemeente Dodewaard
De gemeente Druten
De gemeente Echteld
De gemeente Geldermalsen
De gemeente Kesteren
De gemeente Lingewaal
De gemeente Maasdriel
De gemeente Neerijnen
De gemeente Tiel
De gemeente West Maas en Waal
De gemeente Zaltbommel
De Kamer van Koophandel
voor Rivierenland
Het Stimuleringsprogramma
Economie Rivierenland

hierna te noemen: 'partijen',
overwegende;

- dat in de nota Koersen op Kwaliteit is vastgelegd dat partijen willen samenwerken en hun beleid met betrekking tot bedrijventerreinen willen afstemmen;
- dat partijen op basis van de nota Koersen op Kwaliteit en de notitie Koersen op Kwaliteit: Effectuering (12-10-2000), afspraken willen maken over de werkwijze en de toetsing hiervan;

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Hoofdstuk 1 Begrippen

Artikel 1

In dit convenant wordt verstaan onder:

1. Lokaal bedrijventerrein

Kernen met een lokale functie hebben een opvangtaak voor lokale initiatieven en voor verplaatsing en uitbreiding van in de gemeente aanwezige bedrijvigheid, voor zover dit naar aard en schaal en functie passend is.

2. Subregionaal bedrijventerrein

Kernen met een subregionale functie hebben een opvangtaak voor bedrijvigheid vanuit de directe omgeving, waarbij het vooral gaat om bedrijvigheid die naar aard en schaal en functie passend is bij de betreffende kern.

3. Regionaal bedrijventerrein

Kernen met een opvangfunctie voor regionale (stuwende) bedrijvigheid.

4. Cluster

De volgende clusters zijn benoemd in de nota Koersen op Kwaliteit:

- Cluster Geldermalsen, Culemborg, Neerijnen, Lingewaal
- Cluster Tiel, Buren, Echteld, Kesteren, Dodewaard
- Cluster Zaltbommel, Maasdriel
- Cluster Druten, West Maas en Waal

Hoofdstuk 2 Doelstelling

Artikel 2a

Met dit convenant beogen partijen te streven naar samenwerking en afstemming van hun beleid met betrekking tot de uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen.

Artikel 2b

Met dit convenant beogen partijen te streven naar een bundeling en concentratie van bedrijvigheid op lokale en (sub-)regionale bedrijventerreinen in de regio Rivierenland.

Hoofdstuk 3

Prioriteitstelling in opvangtaak

Artikel 3

Partijen verklaren dat het streven erop gericht is reeds gevestigde bedrijven zoveel mogelijk te behouden voor het Rivierenland en derhalve indien hiertoe behoefte is te hervestigen in het gebied. Om dit te bewerkstelligen spreken de partijen af de vestiging van bedrijven volgens de hierna te beschrijven procedure te laten verlopen:

Artikel 4a

Startende bedrijven en hervestiging van bedrijven

Indien een ondernemer een bedrijf wil starten of een bestaand bedrijf wil verplaatsen, dan wordt de volgende procedure gevolgd:
Stap 1. Het bedrijf meldt zich bij de gemeente waarin het is gevestigd. Elke gemeente beschikt over een of meerdere bedrijventerreinen voor de opvang van de lokale bedrijvigheid.

Stap 2. Indien de opvang niet mogelijk is in de eigen gemeente, omdat er bijvoorbeeld op dat moment geen passend bedrijventerrein aanwezig is, of het bedrijf past niet naar aard en schaal en functie in de lokale omgeving dan wordt het bedrijf in eerste instantie verwezen naar de bij de cluster behorende subregionale kern. Indien blijkt, dat het bedrijf niet kan of wil verplaatsen naar deze subregionale kern, dan kan het bedrijf onder voorwaarden zoals beschreven in artikel 4b zich vestigen in een aangrenzende subregionale kern.

Stap 3. Indien het bedrijf zich wil vestigen in de bij de cluster behorende subregionale kern of aangrenzende subregionale kern, maar de opvang is niet mogelijk omdat op dat moment geen passend bedrijventerrein aanwezig is,

dan wordt het bedrijf verwezen naar het regionale bedrijventerrein Medel.

Artikel 4b

Voorwaarden en afspraken

Vestiging in een andere subregionale kern dan die behorend bij de cluster is mogelijk onder de volgende voorwaarden:

1. Het bedrijf kan of wil zich niet vestigen in de bij de cluster behorende subregionale kern.
2. Vestiging is mogelijk in een aangrenzende subregionale kern.
3. De aangrenzende subregionale kern waarin het bedrijf zich kan vestigen treedt in overleg met de subregionale kern van de cluster waaruit het bedrijf komt.
4. De subregionale kern van uiteindelijke vestiging meldt dit achteraf aan de Bestuurscommissie van het StER.

Artikel 5

Vestiging van bedrijven van buiten het Rivierenland

Partijen spreken af, dat zij bij een vestigingsverzoek van een bedrijf dat afkomstig is van buiten het Rivierenland, de hierna beschreven procedure zullen volgen:

Stap 1. Een bedrijf van buiten het Rivierenland meldt zich bij één van de gemeenten in het Rivierenland, niet zijnde Echteld/Tiel.

Deze verwijst het bedrijf naar het Bedrijvenpark Medel. Het bedrijf komt in aanmerking voor vestiging op Bedrijvenpark Medel als het past binnen het uitgiftebeleid van Bedrijvenpark Medel, alsmede binnen de planologische en milieuhygiënische kaders.

Stap 2. Indien het bedrijf onder geen enkele voorwaarde naar Bedrijvenpark Medel kan, maar een overduidelijke meerwaarde voor de regionale economie van het Rivierenland bezit, is vestiging

in één van de subregionale kernen in principe bespreekbaar. Deze meerwaarde heeft onder andere betrekking op de omvang en aard van de werkgelegenheid en de activiteiten van het bedrijf. **Stap 3.** Het bedrijf legt vervolgens het verzoek om te mogen vestigen in een van de subregionale kernen ter besluitvorming voor aan de Bestuurscommissie van het StER, waarin ook de provincie deelneemt. De Bestuurscommissie doet op basis van een advies van het projectteam StER een uitspraak over de meerwaarde van het bedrijf voor de regio Rivierenland en de wenselijkheid van vestiging van het bedrijf in een van de subregionale kernen. Het projectteam baseert zich hierbij op de in bijlage 2 verwoorde criteria voor de te leveren meerwaarde. De Bestuurscommissie is verplicht om hierbij een feitenrelaas van het Bedrijvenpark Medel te vragen. Het besluit van de Bestuurscommissie behoeft consensus van alle gemeenten die participeren in de Bestuurscommissie.

Artikel 6 Subregionale afspraken

Partijen verklaren dat zij voor de cluster waaronder zij vallen, onderlinge afspraken (zoals bedoeld in artikel 4a en 5) zullen vastleggen.

Hoofdstuk 4 Toetsing en geschillen

Artikel 7a
De Bestuurscommissie van het Stimuleringsprogramma Economie Rivierenland (StER) zal optreden als toetsingsorgaan voor wat betreft de uitvoering van de in het convenant neergelegde afspraken omtrent het gezamenlijke bedrijventerreinenbeleid.

De Bestuurscommissie van het StER toetst:

- de uitvoering van het (regionaal) Convenant Bedrijventerreinen Rivierenland;
- de uitvoering van de afspraken die in de vier subregio's zijn gemaakt;
- eenmaal per jaar achteraf (ingaande na ondertekening van de respectievelijke afspraken).

Artikel 7b

De Bestuurscommissie van het StER fungeert tevens als overlegplatform bij eventuele knelpunten in de uitvoering van de vastgelegde afspraken.

Hoofdstuk 5 Evaluatie en werking

Artikel 8

Dit convenant zal drie jaar na ondertekening worden geëvalueerd. Partijen verplichten zich om hieraan hun medewerking te verlenen. Onderdeel van de evaluatie zijn de subregionale afspraken.

Artikel 9

Dit convenant wordt aangegaan voor de duur van drie jaar. Op basis van de resultaten van de evaluatie wordt het convenant in het jaar 2004 aangepast. Dit convenant wordt van kracht op de dag van de ondertekening.

Artikel 10

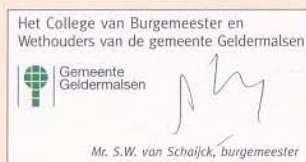
Het convenant geldt niet voor zogeheten stationslocaties en/of kantorenlocaties.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen

Artikel 11

- Wijzigingen of aanvullingen op het convenant zijn slechts mogelijk met instemming van alle betrokken partijen.
- Dit convenant kan worden aangehaald als "Convenant Bedrijventerreinen Rivierenland".

Aldus overeengekomen en getekend op 3 december 2001 namens:

Bijlage 1

Richtlijnen voor de invulling van het criterium: "Passend naar aard en schaal en functie".

1. Definities

In het Convenant Bedrijventerreinen Rivierenland worden in navolging van het streekplan de volgende definities gehanteerd:

Lokaal bedrijventerrein

Kernen met een lokale functie hebben een opvangtaak voor lokale initiatieven en voor verplaatsing en uitbreiding van in de gemeente aanwezige bedrijvigheid, voor zover dit naar aard en schaal en functie passend is.

Subregionaal bedrijventerrein

Kernen met een subregionale functie hebben een opvangtaak voor bedrijvigheid vanuit de directe omgeving, waarbij het vooral gaat om bedrijvigheid die naar aard en schaal en functie passend is bij de betreffende kern." In beide definities wordt bij de vestiging van bedrijven het criterium "passend naar aard en schaal en functie" gehanteerd. Hieronder zijn enkele richtlijnen aangegeven voor het hanteren van dit criterium. Duidelijk moet zijn, dat een geheel sluitend criterium niet mogelijk is. Er zullen zich in de praktijk altijd situaties voordoen, die van tevoren niet konden worden voorzien.

2. Locatiekeuze

In het convenant is afgesproken (art.2), dat de partijen streven naar een bundeling en concentratie van bedrijvigheid op lokale en (sub-)regionale bedrijventerreinen. Dit betekent, dat bij de planning van een nieuw bedrijventerrein vooral wordt gekeken naar de locatie en de economische belangen van de gemeente/subregio.

3. Regionaal Programmeringsoverleg Bedrijventerreinen

Met de gedeputeerde voor Economische Zaken is afgesproken, dat de Bestuurscommissie StER tevens zal gaan fungeren als Regionaal Programmeringsoverleg Bedrijventerreinen (RPB). Dit betekent, dat alle voor het regionale bedrijvenvestigingsbeleid relevante onderwerpen in dit overleg aan de orde zullen komen. In het convenant is tevens opgenomen, dat het streven is gericht op het zoveel mogelijk behouden van de reeds gevestigde bedrijven voor het Rivierenland en derhalve, indien hiertoe behoefte is, te hervestigen in het gebied.

4. Concentratie

Zowel het lokale bedrijventerrein als het subregionale bedrijventerrein hoeven niet per definitie te worden aangesloten bij de grootste of belangrijkste kern van de gemeente of subregio. Een ruimtelijk-economisch goed gekozen locatie, waarbij het landschap en de bebouwde omgeving zo min mogelijk worden belast, is uitgangspunt. Dit betekent ook, dat bij nieuwvestiging eerst gekeken wordt naar inbreiding voordat wordt overgegaan tot uitbreiding.

5. Beeldkwaliteit

Zowel voor lokale als subregionale bedrijventerreinen geldt, dat de bedrijvigheid moet passen in de beeldkwaliteit. Dit betekent, dat de kwaliteit van de bedrijvigheid wat betreft de kwaliteit van de bedrijfsgebouwen, het volume en de kavelgrootte aansluit bij de kwaliteit van de omgeving.

6. Sociaal-economische binding

Het te vestigen of uit te breiden bedrijf sluit aan bij of versterkt de aanwezige productie- en werkgelegenheidsstructuur van de gemeente/subregio. Het heeft een (sociaal-economische) binding met de betreffende gemeente c.q. subregio.

7. Omgevingsinvloed

De vestiging van een bedrijf mag geen onevenredige druk leggen op de verkeers- en vervoerskwaliteit van de gemeente c.q. subregio. Het bedrijf moet passen binnen het heersende milieuregime.

8. Provinciaal beleid

De provincie bereidt momenteel een aanpassing voor van de "Handreiking voor Bestemmingsplannen". Deze is onlangs door GS vastgesteld. Hierin wordt een verklaring van geen bezwaar van GS vereist zodra de kavelgrootte een bepaald maximum overschrijdt.

9. Uitbreidingsbehoefte

De Kamer van Koophandel heeft onlangs een onderzoek gedaan naar de bedrijventerreinenbehoefte bij 7800 bedrijven in het Rivierenland. Hieruit blijkt, dat 750 bedrijven de komende 5 jaar willen uitbreiden c.q. verplaatsen. Er bestaat een grote spreiding van gewenste kavelgroottes. 90 % van het totaal aantal bedrijven wenst een kavel kleiner

dan 1 ha, waarvan 66% een kavel wenst kleiner dan 0,25 ha. De overblijvende bedrijven, waaronder een aantal campings opteren voor een kavel van 1-2,5 ha.

Kavelgrootte (m ²)	Percentage
<100	1
100 - 249	3
250 - 499	8
500 - 999	13
1.000 - 2.499	41
2.500 - 4.999	15
5.000 - 9.999	9
10.000 - 24.999	8
25.000 of meer	2
Totaal	100

10. Lokaal bedrijventerrein

Uitgangspunt voor het ontwerp is een kavelgrootte van 0,25 ha (komt overeen met een behoefte van 66% van de bedrijven). Het college van B&W kan vrijstelling verlenen tot 0,5 ha (81%). Indien men een grotere kavel nodig heeft, dan is een verklaring van geen bezwaar van GS nodig. Indien GS geen verklaring geeft, moet het bedrijf naar een subregionaal bedrijventerrein.

11. Subregionaal bedrijventerrein

Uitgangspunt voor het ontwerp is een kavelgrootte van 0,5 ha (komt overeen met 81% van de opgegeven behoefte). Het college van B&W kan vrijstelling verlenen tot 2,5 ha (98%). Indien men een grotere kavel nodig heeft, dan is een verklaring van geen bezwaar van GS nodig. Indien GS geen verklaring geeft, moet het bedrijf in principe naar Medel.

12. Aanvullende richtlijnen

Verzoeken om vrijstelling van de maximale kavelgrootte dienen voorzien te zijn van een gemeentelijke of subregionale sociaal-economische onderbouwing. Hierin wordt ook een visie gegeven over de voorgestane fasering in de planperiode. De gemeenten streven naar duurzaam ruimtegebruik. Dit betekent, dat de gemeenten onder andere zo zuinig mogelijk omgaan met de ruimte. Daarnaast zijn representiviteit en landschappelijke inpassing belangrijke elementen. Meervoudig ruimtegebruik en intensief bouwen wordt nagestreefd. Gestreefd wordt tevens naar een zo groot mogelijk bebouwd oppervlak.

Bijlage 2

Meerwaarde voor Rivierenland

Voor het Rivierenland geldt een restrictief vestigingsbeleid. Dit betekent, dat het niet of slechts in beperkte mate is toegestaan om bedrijven van buiten het Rivierenland in deze regio te huisvesten. In de nota Koersen op Kwaliteit en het Convenant Bedrijventerreinen Rivierenland is daarom bij vestiging van buiten het Rivierenland, het vestigingscriterium "meerwaarde voor Rivierenland" opgenomen. In voorliggende notitie wordt dit criterium nader inhoud gegeven. Duidelijk moet zijn, dat een geheel sluitend criterium niet mogelijk is. Er zullen zich in de praktijk altijd situaties voordoen, die geen sterveling van tevoren had kunnen bedenken.

Meerwaarde voor het Rivierenland betekent, dat het bedrijf een toegevoegde waarde voor de regio meebrengt. Dit kan een economische, strategische, landschappelijke, maar ook een sociaal- maatschappelijk toegevoegde waarde zijn.

1. Het arbeidsmarktperspectief

Om de kwetsbaarheid van de Rivierenlandse arbeidsmarkt te verminderen is volgens de nota Koersen op Kwaliteit een verhoging van het opleidingsniveau in vraag en aanbod noodzakelijk. Het accent ligt daarbij op verhoging van het aantal personen met een minimale startkwalificatie op MBO-niveau en op het aantrekken van werkgelegenheid voor dit deel van de beroepsbevolking. Bedrijven die hieraan voldoen hebben dus een duidelijke meerwaarde voor de regio. Zie tabel 1.

Tabel 1. Opleidingsstructuur van de beroepsbevolking (1995) in procenten

Opleiding	Zuidwest Gelderland	Gelderland	Nederland
Ongeschoold	12	8	9
Laag	27	24	22
Middelbaar	43	45	44
Semi-hoger	14	16	17
Hoger	4	7	8

Gelet op de groeiverwachtingen ligt het voor de hand om de werkgelegenheidstoename vooral te zoeken in de sectoren zakelijke dienstverlening, transport en handel. Zie tabel 2.

Tabel 2. Afwijking sectorstructuur Zuidwest Gelderland ten opzichte van Gelderland (1999)

Sector	Afwijking (%)	Afwijking groei (Gelderland=1)
Landbouw	5	0,9
Nijverheid	1,2	0,5
Bouw	1,8	0,7
Handel	5,9	1,3
Horeca	-0,6	1,5
Transport	1,2	2,4
Commerciële dienstverlening	-2,5	3,3
Overige dienstverlening	-12	0,3

2. Aanvulling op de huidige productiestructuur

Een tweede weg waarlangs de kwetsbaarheid kan worden verminderd is het stimuleren van voldoende gevarieerde werkgelegenheid. De arbeidsmarkt mag niet te zeer afhankelijk worden van de ontwikkeling in één bedrijfstak. Een evenwichtige opbouw/aanwezigheid van de branches is wenselijk. In het Rivierenland ontbreken bedrijven uit de commerciële dienstverlening en overige dienstverlening.

3. Relaties met andere reeds aanwezige sectoren/ketenfunctie

Het is voor het bedrijfsleven wenselijk om zoveel mogelijk te werken met gesloten ketens. Wanneer een bedrijf veel werkzaamheden uitbesteedt aan de reeds aanwezige bedrijven in de regio is dit een grote aanwinst voor de keten. Dit geldt evenzo als het een bedrijf is dat veel (half-)fabrikaten afneemt van de Rivierenlandse bedrijven. Kortom een bedrijf, dat een ontbrekende schakel in de keten invult heeft een belangrijke meerwaarde voor de regio.

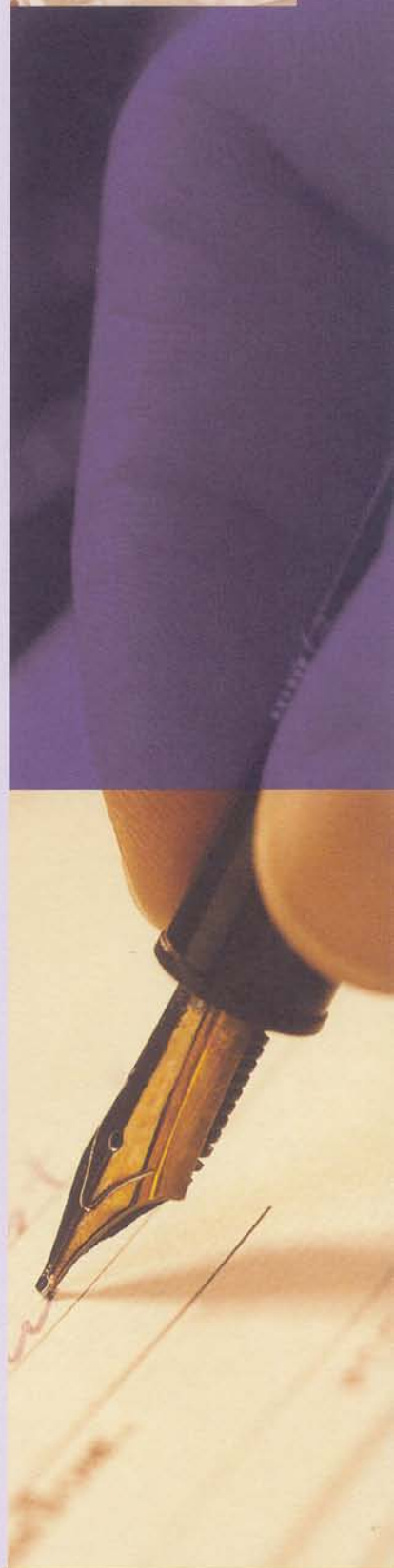
Voorbeeld: agrarische productie → vervoer → verwerking tot halffabrikaat → vervoer → verwerking tot eindproduct → vervoer naar de detailhandel → distributie.

4. Hoofdvestigingen

De ervaring leert, dat dochterbedrijven, filiaalbedrijven of nevenvestigingen bij reorganisaties, fusies en in tijden van laagconjunctuur als eerste worden gesloten of afgestoten, met alle gevolgen van dien. Hoofdvestigingen zijn veel minder gevoelig voor dergelijke ontwikkelingen. Hoofdvestigingen zijn daarom een versterking voor de regio en hebben een veel grotere meerwaarde, zeker op langere termijn. Indien een dergelijk bedrijf zich meldt, is het wenselijk om alle mogelijke moeite te doen om dit bedrijf ergens in het Rivierenland te huisvesten. Dit geldt voor hoofdvestigingen uit bijna alle bedrijfssectoren, maar zeker uit de commerciële en overige dienstverlening. Een nevenvoordeel is vaak, dat met de vestiging van een hoofdvestiging de landelijke bekendheid van de regio tevens wordt vergroot.

5. 'Groene' bedrijven

Het Rivierenland is een agrarisch en landschappelijk fraaie regio. In de discussies in het kader van 'Rivierenland op eigen kracht' wordt zwaar ingezet op het behoud van het open karakter van de regio en de rust en ruimte. Bedrijven, die passen binnen dit uitgangspunt en meehelpen om de agrarische sector te versterken, of meehelpen om het landschap in stand te houden of te versterken zouden voorrang moeten krijgen bij de vestiging in dit gebied. Hierbij kun je denken aan adviesbureaus, architectenbureaus, hoveniers e.d.

Vormgeving:

Nout Design, Buren
Telefoon: (0344) 572857

Fotografie:

Rob Slijper fotografie
Telefoon: (0183) 666955

Druk:

Spijker Drukkerij, Buren
Telefoon: (0344) 579191

Inlichtingen:

Voor meer informatie kunt u
contact opnemen met het
StER, de heer F.C. Vorselman
(0344) 637783.

